

Zastupitelstvo Jihomoravského kraje

18. zasedání konané dne 30. 4. 2015

Materiál k bodu č. 11 programu:

Zpráva o činnosti Zastoupení Jihomoravského kraje při Evropské unii

(důvodová zpráva je uvnitř materiálu)

Projednáno:

Rada Jihomoravského kraje projednala materiál dne 27. 4. 2015.

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Jihomoravského kraje v souladu s ustanovením § 35 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské řízení), ve znění pozdějších předpisů,

b e r e n a v ě d o m í Zprávu o činnosti Zastoupení Jihomoravského kraje při Evropské unii za měsíce březen a duben 2015, která tvoří přílohu č. ... zápisu (příloha č. 1 materiálu).

<i>Zpracoval:</i>	<i>Právní garance:</i>	<i>Předkládá:</i>
Mgr. Jan Schlossarek v.r. pověřen vedením odboru kancelář hejtmana	Mgr. Petra Vančurová v.r. odbor kancelář hejtmana	Bc. Roman Celý, DiS. v.r. náměstek hejtmana Jihomoravského kraje

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Zastoupení Jihomoravského kraje při Evropské unii zprostředkovává kontakty a poskytuje informace o aktuálním dění v evropské politice, prezentuje a prosazuje zájmy Jihomoravského kraje (JMK) u institucí Evropské unie, navazuje spolupráci Jihomoravského kraje s ostatními evropskými regiony a propaguje kraj v zahraničí.

Mezi hlavní aktivity zastoupení patří:

- Získávání a předávání aktuálních informací o připravované legislativě EU a dotačních programech
- Příprava a realizace seminářů, prezentací a dalších aktivit na témata specifická pro a v zájmu JMK
- Podpora klíčových žadatelů z JMK o finanční podporu z evropských zdrojů
- Zprostředkování kontaktů mezi odpovědnými představiteli evropských institucí a jihomoravskými zástupci z oblasti politiky, veřejné správy, vědy a podnikatelské sféry
- Navazování kontaktů a spolupráce s ostatními evropskými regiony
- Včasné prezentování a prosazování stanovisek JMK v procesu rozhodování evropských institucí včetně informování evropských institucí o problematice regionální politiky z pohledu JMK
- Realizace úřednických a studentských stáží v zastoupení JMK
- Poskytování informací zájemcům o informace o JMK

Mezi prioritní tematické oblasti, na které se při své činnosti Zastoupení Jihomoravského kraje při EU zaměřuje, a které jsou v souladu se Strategií rozvoje Jihomoravského kraje, patří:

- moderní technologie a produkty s vysokou přidanou hodnotou,
- vzdělávání,
- kvalitní životní prostředí a krajina,
- zemědělství a rozvoj venkova,
- doprava.

Zastoupení Jihomoravského kraje předkládá pravidelně na každé zasedání Zastupitelstva Jihomoravského kraje zprávu o své činnosti, kterou prezentuje přímo pracovnice Zastoupení Mgr. Eliška Buzková.

Aktuálně je Zastupitelstvu Jihomoravského kraje předložena Zpráva o činnosti za měsíce březen a duben.

Přílohy:

Příloha č. 1: Zpráva o činnosti Zastoupení Jihomoravského kraje při Evropské unii za měsíce březen a duben 2015

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZASTOUPENÍ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE PŘI EVROPSKÉ UNII ZA BŘEZEN A DUBEN 2015

1) Stáž M.P. a R.V.

2. března zahájily stáž na zastoupení 2 studentky Masarykovy univerzity. Tříměsíční stáž studentky oboru Evropská studia Fakulty sociálních studií a pětiměsíční stáž studentky oboru Regionální rozvoj a správa Ekonomicko-správní fakulty je hrazena z programu Erasmus+. Náplní stáže je účast na konferencích, seminářích a pracovních skupinách, výpomoc s organizací akcí zastoupení, vyhledávání informací.

2) Seminář Příspěvek místních a regionálních partnerů k Evropě 2020

Dne 3. března pořádalo Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku seminář, jehož podkladem byla studie konkrétních případů víceúrovňového vládnutí k podpoře cílů stanovených strategií Evropa 2020, konkrétně v oblastech sociální inkluze a energetické efektivity. Byly prezentovány specifické teritoriální výsledky a různé přístupy k administraci projektů na lokální úrovni za přispění EU s cílem představit, jak nastavení vládnutí ovlivňuje výsledky projektů. Byly představeny projekty v oblasti:

a) vládnutí v otázce sociální inkluze v městských oblastech – byly prezentovány příklady např. z Polska (zavedli nový přístup k implementaci revitalizace města, silné partnerství mezi aktéry), Anglie (iniciativa na podporu podnikání s cílem zajistit větší sociální inkluzi z okrajových částí města), Rumunska (snaha neziskových organizací o nový přístup k integraci migrantů ze zemí mimo EU), Švédska (iniciativa Urban Game ke společnému zapojení hlavních aktérů regionu, městské rady a administrativy).

b) vládnutí v otázce energetické efektivity – příklady Německa (vytvořili si nový přístup k regionální energetické strategii), Francie (podpora vytváření klastrů – propojují ekonomické hráče, podniky, profesionální a vzdělávací sítě; a financuje inovativní projekty), Itálie (v Udine snížení produkce CO2 městem vlastněnými budovami).

3) Program URBACT II

4. března byl ve Výboru regionů prezentován program URBACT, zabývající se udržitelným rozvojem měst. Umožňuje jim spolupracovat, sdílet znalosti a zkušenosti týkající se jejich vývoje a výzev, kterým čelí v ekonomické, sociální i environmentální oblasti. Sdružuje celkem 300 měst, 29 zemí a 5000 aktivních členů. Zástupci 16 měst prezentovali své projekty, mezi nimi například:

Roma-NeT II – síť sdružující celkem šest evropských měst, ve kterých přispívá k začleňování romských občanů do společnosti, přichází s novými přístupy k postavení Romů ve společnosti a také podporuje spolupráci mezi jednotlivými členskými městy.

Economic strategies and innovation in medium sized cities (ESIMeC) - 5 členských měst ESIMeCu vytvořilo lokální akční plány, na základě kterých řešili otázky a problémy týkající se nezaměstnanosti, vzdělanosti, rozvoje obchodu a spolupráce subjektů působících v regionu/městě. Na základě zkušeností vznikla tzv. kuchařka, určená pro města snažící se zlepšit situaci.

ELECTRO-MOBILITY IN OUR CITIES - projekt Electrické vozy v urbanizované Evropě (EVUE) vznikl v roce 2010. V Norsku je dle statistik 15 % z všech nově nakoupených vozů poháněno elektrickou energií, Oslo má také dobře promyšlený systém parkovacích míst pro elektro vozy a napojení osobní dopravy na dopravu veřejnou. Norsko i nadále pokračuje v podpoře nákupu elektrovozů, například snížením či zrušením některých daní pro jejich majitele nebo parkováním na speciálních místech v centru města zdarma. Frankfurt se snaží o přiblížení výhod elektro vozů svým obyvatelům prostřednictvím pravidelně pořádaných ukázkových a předváděcích jízd.

4) Fórum pro spolupráci vysokých škol s podniky

Ve dnech 5. a 6. března se konalo fórum pro spolupráci vysokých škol s podniky. Komisař pro vzdělávání, kulturu, mládež a tělovýchovu Tibor Navracsics zmínil přetrvávající nedostatek, že VŠ neprodukují absolventy využitelné v soukromém sektoru, zvláště v tom podnikatelském. V současnosti je velká nezaměstnanost mladých, nemohou se uplatnit ve svých specializacích. Obecné priority současné Evropské komise jsou růst a pracovní místa. Zaměřit se zvláště na sektory, které se potýkají s nedostatkem přílivu mladých lidí, neboť nemají adekvátní dovednosti. Propojení vzdělávání a obchodu je zásadní. Ale mnoho evropských univerzit dosud učí dle modelu 19. století, a podniky zřídka kdy jednají s VŠ o tom, co by potřebovaly.

V současné krizi je zásadní nasměrovat VŠ blíže k podnikům, ale nezapomínat na sociální inkluzi. Spolupráce univerzit s podniky musí vést k podpoře inovací, snížení nezaměstnanosti a zajištění vyšší kvality vzdělávání, horizontálních kompetencí, mezioborovosti a zavádění nových modelů vzdělávání s využitím digitálních nástrojů. V úspěšných regionech fungují úzká partnerství univerzit a podnikatelské sféry. Podnikavé VŠ se zaměřují na předávání znalostí a komercializaci výzkumu. Jejich úlohou v podnikavé společnosti je být efektivním partnerem na místní, regionální i národní úrovni obchodního ekosystému.

Na fóru vystoupil také Petr Chládek (JIC) a Martin Bareš (MU) s příspěvkem o Jihomoravské regionální inovační strategii, roli univerzit, napojení na vědu a výzkum a úspěšných projektech.

5) Veřejné slyšení na téma: Bílá kniha o dopravě: Jak jsme daleko?

Dne 6. března se v Evropském hospodářském a sociálním výboru konalo veřejné slyšení ke strategii Evropské Komise – Bílá kniha k dopravě 2011. Evropská Komise chce garantovat sociální přístup k rurálním oblastem, zaměřit se na ceny, cenovou integraci a urbánní mobilitu.

Jako pozitivní panelisté uvítali závazek ke standardům redukce CO₂, méně důrazu na biopaliva, elektrifikaci dopravních prostředků, lepší testování paliv. Kritizovali pak příliš optimistický přístup k biopalivům, slabou kooperaci v drážním sektoru, slabé standardy CO₂ v případě paliv do aut.

Co by mělo být prioritou: zabránit úniku uhlíku u aut, nesnižovat ceny veřejné dopravy, snížit náklady na vysokorychlostní železnice. Problémem jsou zvyšující se dopravní zácpy a to nejen ve městech, ceny ropy, emise skleníkových plynů. Ideální je také snížení podílu dálkové silniční přepravy a naopak zvýšení železniční dopravy na střední vzdálenosti. Je třeba vyvíjet tlak na městské oblasti, jelikož 1 autobus = 20 automobilů. Celkové dopady přemíry silniční dopravy jsou až 8x škodlivější než silniční nehody. Dále je vhodné inteligentněji lokalizovat průmysl.

Dlouhodobá předpověď je, že proběhne slabé zvýšení intenzity silniční přepravy a velmi silné zvýšení přepravy železniční a říční. Máme nyní dvě možnosti: investovat do efektivity nebo ve velké míře investovat do nové infrastruktury.

6) Veřejné slyšení: Sport a evropské hodnoty

9. března uspořádal Evropský hospodářský a sociální výbor veřejné slyšení zaměřené na otázku, jak mohou být posíleny Evropské hodnoty typu vzájemný respekt, sociální začleňování a rovnost pohlaví díky sportu a sportovním aktivitám. Byly představeny některé organizace a projekty, které využívají sportovních činností k posílení začleňování znevýhodněných skupin do společnosti. Cílem EU je přispět k vytvoření „evropské“ dimenze sportu a chránit fyzické a morální hodnoty této dimenze. Hodnoty, které chce EU v oblasti sportu prosazovat, jsou: dobré vládnutí, lidská práva, rovnost pohlaví, tolerance a spravedlivá konkurence (fair play), boj s násilím, utlačováním a šikanou. Politickým nástrojem, který je využíván k dosažení tohoto cíle, je program „EU work plan for sport“ a program ERASMUS + SPORT.

Folker Hellmund (Evropský olympijský výbor) zdůraznil dokument „White paper on sport“ přijatý v roce 2007, který zdůrazňuje roli sportu v Evropské politice.

Padla shoda, že sport je nástrojem, který pomáhá sjednocovat jedince a může pomoci při řešení určitých problémů dnešní společnosti. V rámci konference byl také několikrát zmíněn evropský týden sportu 2015 „European week of sport“, který připadá na 7. – 13. září 2015.

7) REDI Workshop: Podpora inovací skrze design

Dne 10. března se na zastoupení Severního Porýní – Vestfálska uskutečnil workshop, plenární zasedání a výstava na téma podpora inovace skrze design. Projekt REDI je součástí iniciativy Evropské komise k inovacím a je zaměřen zejména na malé a střední podniky. Projekt započal tak, že byly provedeny rozhovory s programovými manažery iniciativ založených na podpoře organizací cílící na design.

Na základě rozhovorů byly vytvořeny návrhy designových služeb pro zákazníky. Pomocí nástroje „business model canvas“ byly vytvořeny mapy, kdo jsou zákazníci, co jsou problémy, a dále identifikovány klíčové aktivity a partneři. Následně zjistili, zda souvisí problémy s nabízenými možnostmi řešení. Nakonec bylo možné zhotovit návrh designu, zákazník si pak mohl vybrat designéra a výsledný design.

Byla nastolena otázka, jak integrovat designéry do podnikání. Byl prezentován příklad z Bretaně, kde organizovali setkávání pro malé a střední podniky a designéry – k výměně informací o úspěšných partnerstvích s designéry a také k diskuzi, jak je možné globálně inovovat.

Jiný projekt Innovation voucher se zaměřoval na malé a střední podniky, které si nebyly vědomy hodnoty designu, těm poskytovali vouchery, které pak mohli využít (měli již předem sestavený seznam designérů).

8) Mezinárodní výměny - Erasmus studentská síť (ESN)

11. března se uskutečnilo představení platformy ESN. Jedná se o největší studentskou fungující organizaci v Evropě sdružující mladé lidi a university z celkem 37 zemí. Jejím úkolem je pomoci studentům realizovat studijní pobyt v zahraničí. Má poměrně široké zaměření - od organizování různých výletů, společenských nebo kulturních akcí po pomoc při hledání ubytování, brigády, vytváření map a průvodců či informací o místě pobytu.

Organizace má okolo 13 500 aktivních členů, jejichž práce je dobrovolnická, jejich služeb ročně využije přes 180 000 studentů.

Jejím přínosem je tedy usnadnění realizace zahraničního pobytu, který představitelé organizace vnímají jako velmi podstatný. Dle průzkumů prováděných na trhu práce má studijní pobyt vliv na míru nalézání zaměstnání a je často důležitým kritériem pro zaměstnavatele. Studium v zahraničí také významně přispívá k mobilitě pracovních sil mezi státy, mobilitě obyvatelstva vytváření evropského občanství. Neméně důležitý je také přínos rozvíjení jazykových dovedností studentů.

9) Pracovní skupina Zdraví

Dne 12. března pořádala síť ERRIN akci věnovanou tématu zdraví. Jednalo se o závěrečnou konferenci k Evropskému Summitu: Inovace pro Aktivní a zdravé stárnutí.

Byly představeny zkušenosti Jižního Tyrolska, regionu Friuli Venezia Giulia, Walesu a dalších.

Zástupce Evropské komise představil Active Aging Index (AAI) - nástroj k měření potenciálu starších lidí k aktivnímu stárnutí napříč zeměmi EU. Měří, do jaké míry jsou lidé schopni žít nezávislý život, pracovat a účastnit se sociálního života. Indikátory jsou potom zaměstnanost v určitém věku, participace ve společnosti, nezávislé a bezpečné bydlení, kapacita okolního prostředí k udržení zdravého stárnutí.

Dále byl prezentován JPI (Joint Programming Initiative) – 15 států se účastní na tématu demografické změny (Kanada a Švýcarsko např.), mají vědeckou a sociální poradní skupinu. JPI je zaměřený na výzkum, snaha předávat poznatky politickým silám a podporovat vědu pro společnost. Rámec je založen na 4 doménách (kvalita života, udržitelná prosperita, vládnutí, sociální a ekonomická reprodukce).

Cíl první výzvy: podpořit mezidisciplinární výzkum, financuje výzkum v oblastech moderní faktory práce, delší pracovní život a nerovnost, zdravotní výzvy, pečovatelská odpovědnost. Od výzkumu se např. očekává zjištění dopadů na pracující lidi ve věku 50+. První výzva potrvá od 1. 4. 2015 do 2. 6. 2015.

10) Příroda v zahradě

Dne 13. března se ve Styčné kanceláři Dolního Rakouska odehrála prezentace projektu Natur im Garten, jehož aktivity započaly roku 1996. Cílem je propagovat ekologické zahradničení, ekologii a lepší organizaci soukromých zahrad, pracovat bez umělých hnojiv, pesticidů.

Aktivity Natur im Garten se snaží ovlivnit soukromé zahrady, aby fungovaly ekologicky. Pořádají workshopy a vzdělání k ekologickému zahradničení.

European Garden Association spojuje lidi, kteří se zajímají o organické zahradničení, cílem je podpořit organické zahrady, které jsou vnímány jako přínosné pro celou společnost – zdraví, stárnutí společnosti, biodiverzita, zelená města. Založili proto European Award for Ecological Gardening (Evropská cena za ekologické zahradničení) – uzávěrka přihlašování projektů je 1. června 2015 (více informací: <http://www.naturimgarten.at/award>).

11) Evropský den spotřebitelské politiky

14. března se uskutečnila konference zaměřená na téma odpovědné spotřebitelské politiky. První panel účastníků se věnoval tématu ochrany zájmu spotřebitelů v 21. století a otázce, jak mohou političtí činitelé držet krok s novými trendy v oblasti nákupu a prodeje zboží a služeb.

Eurokomisařka Věra Jourová zdůraznila potřebu neustále a dokonale informovat spotřebitele o jejich právech a povinnostech. Za nutné považuje, aby zákazníci začali důvěřovat digitálním prostorům a nákupům v něm, aby se nebáli sdílet svá data, ale zároveň, aby jejich data byla opravdu chráněná a nedocházelo k jejich zneužívání. Důležité je také vytvoření společných pravidel a norem pro stahování na internetu a chránění vlastnických práv. Vzhledem k tomu, že online prostor se mění a vyvíjí velice rychle, je potřeba adekvátně reagovat na vzniklou situaci a se snažit se vytvořit jednoduchý model pro online nákupy, nastolit důvěru v prostředí online obchodů a chránit zákazníky, kteří se v tomto prostředí pohybují.

Jako podmínky úspěchu v této oblasti je třeba politická odpovědnost, dostupnost zdrojů a efektivní spolupráce mezi společnostmi, institucemi a členskými státy. Pozitivní je, již existují i společnosti, které se snaží být zodpovědné ve své spotřebě a být více ekologické při provozu své činnosti a že vznikají další nové start-up společnosti, které se orientují na udržitelnou spotřebu.

12) Uvedení URBACT III

Dne 15. března proběhla zahajovací konference k uvedení již třetího kola programu URBACT. URBACT je program evropské spolupráce pro udržitelný rozvoj měst, jehož jádrem je integrovaný přístup k jejich rozvoji. Na ukončený program URBACT II navazuje URBACT III, jehož cílem bude i nadále poskytovat podporu pro naplňování strategie EU 2020. Program bude podporovat politické, řídicí i realizační aktéry napříč EU na evropské, národní, regionální i místní úrovni, a to pomocí zakládání sítí k výměně zkušeností, rozvíjením schopností aktérů a šířením příkladů úspěšných postupů z praxe.

Evropská Komise má cíl, že alespoň 50 % z financí ERDF bude v novém programovacím období investováno do městských oblastí a 50 mil. € z ERDF by mělo být investováno do strategií pro udržitelný rozvoj měst. Města budou zplnomocněna k implementaci programů, kdy asi polovina programů pro čerpání z ERDF je již přijatých, ale regionální programy jsou zatím jen na papíře. Je třeba, aby všechny členské státy začaly identifikovat a implementovat své projekty – zejména pro čerpání investic do udržitelné energie a mobility.

Aktivita jsou: budování transnárodní sítě, výstavba kapacity (kapacity úředníků a tvůrců politik k integraci participativního přístupu k rozvoji města) a zlepšení šíření informací (šíření poznání a příkladů dobrých praktik, politických doporučení, a to k širšímu publiku a lidem z praxe). Základním prvkem URBACT jsou sítě, které jsou komponovány městy, která dále spolupracují na problému, a to napříč EU. Cíle těchto měst mohou být tematicky široké (od problematiky elektrických rozvodných sítí až po integraci Romů).

Tematické rozpětí: 70 % prostředků musí být vynaloženo na 5 tematických cílů: inovace, přechod na místní ekonomiku, environmentální efektivita, zaměstnanost, a sociální inkluze. Oblastí zájmu je také jak např. může mít životní prostředí dopad na chudobu ve městě.

Partnerství v rámci URBACT III: omezený počet partnerů 8-12 pro akční plánování, 6-8 pro přenosové sítě a celkově maximálně 3 partneři, kteří nejsou zástupci měst. Projekt také vyžaduje určitou geografickou rovnováhu, a také rovnováhu mezi zapojením rozvinutých a méně rozvinutých měst.

Financování programu: Rozpočet se bude pohybovat mezi 600 000/750 000€ z ERDF za spoluúčasti místních partnerů na financování. Méně rozvinuté země jsou financovány z 85 % z ERDF, pro rozvinutější je to pak 70% spolufinancování z ERDF. Webové stránky: <http://urbact.eu/>

13) Konference k projektu: PACITA

16. a 17. března byla pořádána konference věnovaná prezentaci výsledků a výstupů projektu PACITA ve dvou tematických oblastech. PACITA je mezinárodní projekt 2011 - 2015, který byl financovaný ze 7. rámcového programu Evropské unie. Projekt měl celkem 14 partnerů (včetně České republiky) a jeho cílem bylo zvýšení zájmu veřejnosti o oblast vědy, výzkumu a vývoje a zkvalitnění diskuze a informačních toků mezi občany a akademickými pracovníky a výzkumníky. V rámci projektu se povedlo zapojit více než 340 stakeholderů do debaty o problematice stárnutí populace a přes 1 000 občanů napříč jednotlivými státy do diskuze o udržitelné spotřebě.

Výstupy pro oblast stárnutí populace („The Future of Ageing“):

Členové projektu se věnovali otázce zapojování seniorů do moderní společnosti a jejich uplatňování v této společnosti. K debatě na toto téma byli přizváni odborníci z různých oborů – informační technici, pracovníci ze zdravotnictví či z oblasti domácí péče, vědci a pracovníci z orgánů místní správy. Projekt přichází s návrhy různých „robotických“ pomocníků pro seniory.

Výstupy pro oblast udržitelné spotřeby („Europe Wide Views on Sustainable Consumption“)

Výzkum na téma udržitelné spotřeby byl zaměřen na tři hlavní sekce, jednalo se o oblast omezení celkové spotřeby, přesun směrem k udržitelné spotřebě a omezení vytváření odpadu a propagace recyklace. Lidé považují otázku udržitelné spotřeby a recyklace za málo diskutovanou na veřejnosti a přáli by si, aby byla více probírána v médiích a v rámci různých informačních kanálů. Většina spotřebitelů vidí sebe sama jako hlavního aktéra v této problematice a je ochotna změnit své chování. Za nutné také považují přísnější nařízení a zákony týkající se trvanlivosti a opravitelnosti zboží, díky kterým by mohlo dojít ke snížení spotřeby některých výrobků, které často občané mění častěji než je nutné (počítače, telefony, auta).

14) Strategie inteligentní specializace: stav implementace

Dne 18. března proběhl ve Výboru regionů seminář a následná schůzka pracovní skupiny k problematice Strategie „smart“ specializace. Během briefingu předložili zástupci Evropské Komise, DG pro regionální rozvoj a zástupce JRS (Joint Research Centre) přehled plánovaných strategií pro roky 2014 - 2020.

Smart specializace znamená národní nebo regionální inovační strategii, která udává priority. Všechny regiony, než utratí peníze na výzkum a inovace, musí mít reformní program, založený na SWOT analýze.

Za účelem větší trans nacionalizace bude kladen důraz na INTERREG; makro regionální strategie, cosme, Erasmus + projekty a klastry fungují v celku dobře.

Peer review – je to nástroj porovnávání strategií, kdy již 56 regionů a 16 zemí podalo své strategie k porovnání a vzájemnému učení s dalšími regiony/zeměmi. Pro regiony je to přínosné, což samy potvrzují, a také více než 60 % regionů prohlásilo, že peer review změnilo způsob, jakým pracují. Tento nástroj funguje a může to být monitorovacím nástrojem naší vlastní regionální strategie. Monitoring je jednou z největších výzev pro regiony spolu s entrepreneur discovery process (proces učení a výběru výzkumu a vývoje stejně jako netechnologických oblastí, ve kterých může region excelovat).

Závěrem se konalo setkání pracovní skupiny k problematice S3. Zde bylo prezentováno, jaké kroky se budou podnikat k podpoře S3 iniciativy, jaké jsou stávající dílčí úspěchy.

Projekt Smart Specializace: cílí na analýzu celého procesu smart specializace. ERRIN je pak zapojen do praktičtějších aktivit S3 – jako workshopy, kde se zapojují experti z S3 regionů, sdílejí informace. Uspořádali již 6 workshopů, příští proběhne v Brně.

15) ERRIN - závěrečná konference projektu Metric: podpora regionálním dopravním inovacím v Evropské unii

Dne 19. března se v Evropské komisi uskutečnila závěrečná konference a shrnutí výsledků projektu METRIC. Projekt METRIC byl spolufinancován Evropskou komisí skrze 7. rámcový program.

Cíl projektu METRIC: zmapovat regionální kapacity, identifikovat aktéry a interakce v oblasti urbanizace a struktury dopravy, projekt vyvinul množství nástrojů k podpoře cílů, identifikaci problémů, vytváření regionální kultury nepřetržité inovace a inovačním plánům. Nejprve analyzovali hlavní principy a výsledky regionální inovace a to skrze analýzu klíčových stakeholderů (identifikace indikátorů + SWOT analýza), což vedlo k vytvoření technologických roadmaps.

Hlavní výsledky: analýza regionálního výzkumného a technologického rozvoje a aktivit v dopravním sektoru; zpráva o financování inovací v Evropě; regionální SWOT analýza; síť hlavních principů pro regionální dopravní inovace; typologie regionů.

Finální kroky: vytvořili guidelines pro implementaci inovačních principů a také inovačních plánů. Do budoucna by chtěli testovat své závěry a výsledky ve spolupráci s regiony.

Zástupkyně Evropské komise Ioana Adamescu představila synergie mezi Horizontem 2020 a dopravními výzvami pro kohezní politiku 2014-2020 – představení zprávy expertní skupiny za rok 2013 k FP7 Dopravnímu Programu. Doprava je Evropskou komisí identifikována jako hlavní priorita mezi státy a regiony, priorita kohezní politiky. Cílení na kohezi a inovaci zajistí udržitelnou dopravu, bezpečnou – nutnost pracovat společně.

Byla prezentována návaznost na RIS3 a zkušenosti jednotlivých partnerů projektu.

16) Podpora hospodářského růstu a zajištění investic prostřednictvím biohospodářství: Jak se staví efektivní regionální strategie?

Dne 20. března uspořádala skupina ERRIN ve Výboru regionů konferenci na téma Podpora hospodářského růstu a zajištění investic prostřednictvím biohospodářství: Jak se staví efektivní regionální strategie?

Bio ekonomie je spojená s udržitelností a pracovními místy, investicemi do výzkumu a inovacemi. Je třeba zvýšit povědomí o tom, jaký potenciál může mít bio ekonomie pro růst a zaměstnanost v regionech. Bio ekonomie není sektor, je to spíš křižovatka více sektorů – mezi zemědělstvím a biologií, recyklací – mnoho k tomu přispívá.

Možnosti čerpání: je zde hodně peněz, které bychom mohli čerpat, např. je zde k dispozici 8 bln. € pro budoucí projekty potrubního vedení. Musíme jen zjistit, kde je v našem regionu příležitost k zavedení bio ekonomie, koho můžeme zmobilizovat, když máme například rozsáhlé zemědělství a zemědělský odpad, který by mohl být využit k výrobě energie.

Bio ekonomická strategie: EU se soustředí na pokročilé bio rafinérie, které využívají zemědělských, lesnických residuí a bioodpadu s respektem k udržitelnosti a s cílem vytváření

nových pracovních míst na regionální úrovni. EU se také soustředí na zlepšení managementu svých obnovitelných biologických zdrojů a rozvoji nových diversifikovaných trhů s potravinami a bio-based produkty.

Bio ekonomie rovněž pomáhá energetické bezpečnost, udržitelnosti ekonomiky. Také může znamenat růst zaměstnanosti a investic, má tedy dalekosáhlý sociální a ekonomický dopad. Je dobré, že máme strategii na úrovni EU, ovšem regiony musí být leadery ve své oblasti.

17) Spouštění programu: TAIEX-REGIO PEER 2 PEER

23. března prezentovala Evropská komise svůj záměr maximálně podporovat jednotlivé regiony EU, jejich rozvoj, spolupráci a společné znalosti. Za tímto účelem došlo v březnu 2015 ke spuštění pilotní verze programu TAIEX-REGIO PEER 2 PEER, který je realizován ve spolupráci se společnostmi TAIEX. Tento projekt byl spuštěn proto, aby docházelo k lepšímu a efektivnějšímu využívání evropského know-how a výměně znalostí a zkušeností mezi regiony EU.

Okolo 90 % všech států má zájem o peer2peer formu vzdělávání. Dále, že všechny státy by se chtěly zapojit jako poskytovatelé a také jako příjemci podpory a že by tento nástroj neměl nahradit již fungující programy, ale vyplnit prostor, který zatím není pokrytý. Na základě tohoto výzkumu byly stanoveny klíčové parametry programu, kterými jsou: krátkodobé aktivity zajišťující dlouhodobý efekt, nízká byrokratická zátěž, flexibilita, konkretizace a jasné cílení aktivit, kontrola kvality expertů zapojených do programu.

Pilotní verze programu je spuštěna na období: 3/2015 – 8/2016. Zapojit se mohou orgány členských států z oblasti: veřejného sektoru/ ERDF/kohezních fondů/ řídicí a kontrolní orgány veřejného sektoru. Financovány budou tyto aktivity: workshopy (délka trvání: 2 dny; organizováno v zemi, která požádala o výpomoc), výjezdy expertů (pro malý počet posluchačů; max. 5 dní; pořádáno v zemi, která požádala o výpomoc), studijní návštěvy (pro skupinu 3 účastníků; max. 5 dní).

18) Job town 4 Youth Employment Solutions

Dne 24. března se na zastoupení regionu Emilia-Romagna konalo setkání s představiteli úspěšných projektů zaměřených na zvýšení zaměstnanosti mladých v Evropských městech.

Zaměstnanost mladých je nejlepší způsob, jak podpořit výměnu zkušeností, roztříštit společenskou izolaci, podpořit participaci.

Důležité je rovněž zlepšit analýzu trhu práce, a to tak, aby místní a regionální úřady měly dostupná data a byly schopny přizpůsobovat své jednání. Například nástroj ke sběru dat Web Crawlers nabízí různá technologická řešení. EU by také měla podporovat rozšiřování úspěšných příkladů místních přístupů ke zlepšení podnikatelského prostředí, jelikož mnoho místních úřadů podceňuje svou roli v tomto úkolu. Také je třeba podpořit sociální inovace a sociální podniky.

Mezi další doporučení spadá také zlepšení průpravy pro kariéru, studium a praxi; zlepšení poradenství pro podnikatele a start-upy, vzdělávat a školit v oblasti podnikatelských dovedností, modernizovat vzdělávání v oblasti soft skills. Dále je třeba redukovat nesrovnalost mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce s důrazem na modernizaci (gender, technické profese). Měla by být zlepšena koordinace mezi makro a lokální úrovní k zefektivnění konzultací a designu politik. Odstranění administrativních bariér a zlepšení atmosféry na úřadech je další výzvou.

19) ERRIN WssTP RIS3 Workshop

Dne 25. března se na zastoupení holandských provincií konala přednáška a následný workshop k WssTP (Water Supply and Sanitation Technology Platform). Tématem byly synergie Evropské komise a způsoby, jak je spojit s regionálními iniciativami.

WssTP je evropská platforma, založená Komisí v roce 2003. Cílem je spolupráce ve vodním sektoru, konkurenceschopnost. WssTP je jednou z nejlepších technologických platforem v EU. Slouží multinárodním korporacím, malým a středním podnikům, velkým spotřebitelům vody, výzkumu a rozvoji. Poskytují podporu projektům konsorcií, provádí strategickou politickou práci, zapojují pracovní skupiny, poskytují extenzivní expertizu. Ujišťují se, že voda je řádně integrována – že jsou zohledněny návrhy DGs Evropské komise (radí EK s návrhy finančních výzev). Ve vodním sektoru se snaží podporovat vzájemnou koordinaci, přišli s iniciativou na bilaterální dohody všech vodních stakeholderů v EU, jež by sloužila k vytvoření priorit pro dalších 5 let.

Byly prezentovány příklady dobré praxe např. z Holandska, kde společnosti, které přijaly novou vodní technologii, z ní profitovaly a v důsledku se zvýšila v oblasti také zaměstnanost.

Evropská komise vidí postup v naplňování cílů. 53 % povrchových vod se zlepšilo ve kvalitě, obecně celkem 10% zlepšení. Také lze pozorovat větší zapojení stakeholderů a veřejnou participaci, stejně jako lepší spolupráci členských zemí na řekách.

Komise by chtěla začít studii k ekonomickým aspektům vody, vodní sektor je opravdu důležitý sektor evropské ekonomiky a reprezentuje 3 % evropské HDP. Komise chce dále zavést standardy kvality opětovně používané vody, tedy například minimální standardy kvality pro užití v zemědělství. Dále se chce věnovat dopadu užití léků lidmi na životní prostředí.

Tematické cíle 2014-2020: výzkum a rozvoj, klimatická změna, ochrana životního prostředí. Voda je nejpobulárnější téma v tématu ochrany ŽP. Více rozvinuté regiony mají vystavěnou infrastrukturu, méně rozvinuté stále potřebují infrastrukturu.

Co se týče znečištění vody, Česká republika se pohybuje v rozmezí, kdy je 70 – 90 % vodních těles v méně než dobrém ekologickém stavu.

20) Generální shromáždění sítě AREFLH

26. března se na zastoupení sítě AREFLH (Assembly of European Regions producing Fruit, Vegetable and Ornamental plants) proběhl generální shromáždění členů sítě a dalších hostů.

Sektor zemědělství reprezentuje 20 % rozpočtu EU a užívá pouze 3 % povrchu. Nyní je tento obrovský sektor, ve kterém pracuje mnoho podniků, v krizi, která je již 3. velkou krizí od roku 2008, a v srpnu navíc přišly neblahé novinky o uzavření hranic s Ruskem.

Ochrana sektoru, kterou EK přijala, byla nepatřičná a přišla pozdě, nyní chtějí vytvořit specifický program pro pomoc rozvoji sektoru – jako např. program „ovoce ve školách“, rovněž chtějí podpořit otevření nových trhů a pro produkci v EU.

4 top priority 2016 - 2017: použití vody, minimalizace pesticidů, nové skladování a nutriční zdraví (navrhují zahrnout do regionálních programů), dále Komise klade důraz na zavedení fytosanitárních pravidel – chtějí znát limity – a přesné podmínky (jako k USA). Vzhledem ke skladování je tam nová tendence k prodloužení trvanlivosti produktů.

21) Mezigenerační učení pro inkluzivní společnost

Dne 31. března se v budově University Foundation na Rue Egmont odehrála politická debata a prezentace k tématu mezigeneračního učení pro inkluzivní společnosti.

Nyní jsme ve stádiu, kdy se díváme do budoucnosti, polovina populace bude mít skoro 50 let, mezigenerační úroveň bude stále víc a více důležitá. Víme, že také zde bychom mohli najít projekty mezigenerační spolupráce, na jedné straně skrze více cílenou konstrukci age-mixed teamů – abychom neztráceli zkušenosti a know how těch starších a také zvýšili aktivity jako „mentoring“. Žádný ze zmíněných přístupů není obvyklou praxí, což je v důsledku slabé politické podpory, malé podpory inovativním nápadům.

Pokud se podíváme na nový Erasmus+ program, byl schopný poskytnout několik podpůrných programů pro mladé, zahrnující mezigenerační oblast. Ovšem není to dost, aby se ve společnosti něco změnilo.

Mezigenerační učení se stává víc populární mezi staršími lidmi, jelikož ti také chtějí být součástí společnosti.

Byla prezentována EAEA – organizace, která pracuje se vzděláním dospělých, koncentruje se na neformální sektor, v asociaci se 123 členy. Je zde mnoho projektů, které se zabývají mezigeneračním učním. Je zde také mnoho možností, jak přinést dohromady generace (jako např. dobrovolnictví seniorů ve školách, Grundtvig Award 2012) také mají mezikulturní učení, mentoring (starší jsou mentoři mladším).

22) European citizens' initiative day 2015

Konference se konala 9. dubna ve výboru regionů. Hlavním tématem byla obnova, resetování a podpora evropských občanských iniciativ se zaměřením na nové perspektivy. Prostor k vyjádření dostali zástupci jak úspěšných tak neúspěšných iniciativ členských států a také zástupci vrcholných orgánů Evropské unie. Zástupci jednotlivých institucí měli možnost podělit se o své zkušenosti a vyslechnout si rady a doporučení různých subjektů fungujících v této oblasti. Důraz byl kladen na zvýšení komunikace mezi občany a Evropskou unií, prosazování demokracie, zlepšování vztahů mezi občany a institucemi EU a zvýšení důvěry občanů v tyto instituce.

23) Jak může vzdělání udělat podnikání atraktivnějším

Konference pořádána společností Amway dne 13. dubna. Diskuze byla vedena na téma jak správně učit budoucí podnikatele, jaké jsou rezervy a problémy současného vzdělávacího systému v této oblasti a proč je nedostatek soukromých podnikatelů v Evropě. Bylo poukázáno na fakt, že v Evropě je na jednu stranu poměrně vysoký počet pracovních míst, ale na druhou stranu, že absolventi nejsou schopni tato místa obsadit, neboť nemají správné znalosti. Probírala se otázka jak tedy vzdělávat podnikatele, aby naplňovali požadavky zaměstnavatelů a byli připraveni na skutečné nároky a nástrahy trhu.

24) Prezentace programu LIFE

14. dubna představil komunikační tým programu LIFE program a příklady dobré praxe a výsledky projektů, které obdržely značku „Best LIFE environment project“. Program LIFE je evropský finanční nástroj podporující projekty zaměřené na ochranu přírody a životního prostředí v Evropské unii. Je rozdělen do dvou subprogramů – životní prostředí a klima. Realizace programu byla zahájena v roce 1992 a jeho pátá fáze probíhá v období 2014 - 2020 jako součást integrovaného přístupu EU k ochraně životního prostředí.

Program je specifický určením alokací pro jednotlivé země, tento systém bude zachován do roku 2017 a následně budou projekty podpořeny pouze v závislosti na kvalitě. Míra spolufinancování z prostředků EU činí maximálně 60 % způsobilých nákladů. Pouze u opatření spadajících do oblasti Příroda a biologická rozmanitost může míra podpory dosáhnout až 75 %. Projekty na technické asistence jsou financovány ze 100 %. Žadateli mohou být orgány státní správy a samosprávy, SME, NNO, VVI i velké podniky. Projekty jsou administrovány agenturou EASME. Ministerstvo životního prostředí ČR je národním kontaktním bodem pro tento program.

V části klima byly prezentovány projekty se zaměřením na snižování produkce skleníkových plynů a zachytávání uhlíku. V oblasti ovzduší se jednalo o projekty zaměřené na snižování znečištění ze zastavěných území a také snižování emise prachových částí. V oblasti odpadového hospodářství byly představené projekty zaměřeny na prevenci vzniku odpadů, recyklaci a také na osvětové akce v oblasti nakládání s odpady. V oblasti vodního hospodářství se jednalo o obnovu mokřadů a lužních lesů a dále o problematiku povodní a povodňové prevence a zlepšování kvality říční vody. V části biodiverzity se jednalo o projekty zaměřené na monitoring maloplošných chráněných území, na obnovu břehových zón a velkých šelem. Představen byl také tzv. informační projekt. Část využívání krajiny se zaměřila na ochranu půd, půdní biodiverzitu, remediace, eutrofizaci prostředí a obnovu bývalých vojenských újezdů. Workshopu se zúčastnili zástupci České republiky, Polska, Rumunska, Řecka, Slovenska a Španělska.

25) Investiční plán pro Evropu

Konference proběhla dne 15. dubna a byl na ní probírán Junkerův plán a jeho přínos pro Evropu. Hlavní důraz byl kladen debatě o úloze regionů a na to jak co nejvíce zapojit regiony a regionální činitele. Jako podstatná byla vyhodnocena také spolupráce regionů. Představitelé vrcholných orgánů Evropské unie a evropských finančních institucí důrazně upozornili na nedostatek investic a investiční a na nízkou investiční aktivitu v Evropě a na to, že tato situace potřebuje být akutně řešena. Junkerův plán by měl být podstatným nástrojem ve snaze o oživení investiční aktivity a měl by také pomoci Evropě vyrovnat se s následky hospodářské krize.

26) INTERREG Europe – Informační den

Konference konaná 15. dubna se zabývala novým programovým obdobím a možnostmi financování skrze INTERREG program (ERDF), který cílí na zlepšení implementace regionálních rozvojových politik a programů, zejména skrze investice do růstu a pracovních míst a evropský program teritoriální kooperace (ETC). Program obsahuje čtyři tematické platformy, které umožňují výměnu dobrých praktik mezi regionálními a místními úřady a dalšími relevantními aktéry napříč Evropou.

Jsou zde dva typy podporovaných akcí:

- a) Projekty: veřejné organizace z různých regionů v Evropě spolupracující na sdíleném politickém problému 3 - 5 let.
- b) Platformy: nástroj k lepšímu sdílení poznatků a pomoci tvůrcům politik s jejich úkoly (učení, podpora místním a regionálním úřadům k efektivnějšímu plánování). Zapojení se do komunity a získávání informací: <http://www.interreg4c.eu/interregeurope/hello/>. (oblasti: výzkum a inovace, SME a konkurenceschopnost, nízkouhlíková ekonomika, životní prostředí a efektivita zdrojů).

Finanční objem: celkově 359 mil. €, z toho 15,3 MEUR alokováno pro platformy a 322 MEUR pro projekty. Také byla zvýšena úroveň spolufinancování, z ERDF až 85% pro veřejná tělesa, 75% pro soukromé společnosti. V projektové žádosti je podstatné, aby nechyběl popis hlavních nástrojů politik, které chceme adresovat, popsat teritoriální kontext a jaké očekáváme zlepšení politik. Alespoň polovina politických nástrojů musí být přímo spojena s programy ze SF – to je kritérium způsobilosti. Rovněž je třeba demonstrovat dopad na regionální úroveň a regionální politiku.

27) Index aktivního stárnutí

16. dubna se uskutečnila konference, jež se zabývala problematikou aktivního stárnutí, na kterou navazuje index aktivního stárnutí (AAI), jenž je nástrojem měření stárnutí populace, které je významným tématem pro všechny členské země EU.

Nejvýraznějším tématem bylo, jak zajistit, aby policy makers tento index používali, a jaké jsou s tím spojené výhody AAI pro analýzu a přípravu politik. Účastníci se shodli, že je třeba vytvářet partnerství mezi politiky a výzkumníky k plnému pochopení výsledků a limitů AAI i dalších výzkumů. V průběhu workshopů byly ukázány příklady politik a jejich designu, částečně založených na výsledcích (nebo metodologii) AAI, jež pomohly k aktivnímu stárnutí a zlepšení situace v určitém regionu. Přidaná hodnota těchto indexů se nachází v možnosti porovnání zemí/regionů mezi sebou navzájem a zjištění úrovně oproti ostatním členským zemím EU.

Nyní se setkáváme s dvěma hlavními trendy – stárnutí a nerovnost. Nerovnost se v zemích OECD zvyšuje, podobně jako podíl starších lidí s vyšší očekávanou délkou života a nižší mírou fertility. Pro mnoho zemí OECD se zvyšuje nerovnost (např. hodně ve Švédsku). AAI zde poskytuje základní přehled o stavu situace.

28) Slavnostní vyhlášení Evropského stromu roku 2015

20. dubna se v kulturním centru Cercle Gaulois uskutečnilo slavnostní vyhlášení Evropského stromu roku. Akce se zúčastnilo cca 300 hostů, zejména pracovníků evropských institucí a environmentálních organizací. Soutěž Evropský strom roku vznikla v roce 2011 v návaznosti na oblíbenou anketu Strom roku, kterou v České republice dlouhodobě pořádá Nadace Partnerství. Do finále evropské soutěže vždy postupují vítězové národních kol.

Smyslem Evropského stromu roku je poukázat na zajímavé staré stromy jako na důležité přírodní i kulturní bohatství, kterého bychom si měli vážit a chránit jej. V Evropském stromu roku na rozdíl od jiných soutěží není důležitá krása, velikost nebo věk, ale příběh a spojení s lidmi. Každoročně se do ankety zapojují desítky až stovky tisíc lidí a počet zúčastněných zemí se z původních 5 navýšil na 14. Během večera měli hosté možnost prohlédnout si výstavu všech 14 finalistů, ochutnat vína z Mendelovy univerzity Brno, dozvědět se více o Jihomoravském kraji, zejména jeho turistických možnostech, o aktivitách Mendelovy univerzity a vyzkoušet si kvíz poznávání dřeva.

Stromem s největším počtem hlasů byl vyhlášen dub na fotbalovém hřišti v obci Orissaare v Estonsku (59 836 hlasů), na druhém místě se umístil Velký platan v Tatě, Maďarsko (53 487 hlasů), třetí příčku obsadil Topol černý v Amfambře (13 951 hlasů). Český favorit, Opatovická borovice z Velkých Opatovic skončil pátý (12 327 hlasů). Pan člen Rady JMK Jaroslav Parolek předal cenu za třetí místo.

29) Konference RESPECT

Ve dnech 20. - 22. dubna se uskutečnila závěrečná konference projektu RESPECT s podtitulkem Pohodlí vs. Ochrana osobních údajů: informační společnost. Hlavním tématem konference bylo účinnost sledovacích technologií, náklady spojené s využíváním těchto technologií, zvyšování povědomí veřejnosti o sledovacích systémech. Jedním z pořadatelů byla i Právnická fakulta Masarykovy univerzity. Zastoupení pomohlo s organizací konference a následného workshopu.

30) ITS konference: Digitální strategie pro mobilitu: od kapacity ke konektivitě

Cílem konference konané 23. dubna k ITS (Intelligent Transport Systems) bylo poskytnout přehled o state-of-play s ohledem na počet klíčových akcí a hlavní iniciativy v kontextu ITS Akčního plánu a směrnice ITS 2010/40/EU. Hlavními tématy byly data pro digitalizaci dopravy, mobilita jako služba a v neposlední řadě také konektivita a automatizace.

Směrnice ITS je důležitým nástrojem pro koordinovanou implementaci ITS v Evropě a cílí na založení interoperačních a souvisejících ITS služeb, s tím, že členské státy rozhodují, do kterých systému chtějí investovat. Evropská komise musí do sedmi let přijmout další specifikace (předpisy funkční, technické, organizační a předpisy pro služby) aby byla zajištěna kompatibilita, interoperabilita a kontinuita v ITS řešeních napříč EU. První prioritou a diskutovaným tématem jsou doprava a dopravní informace, eCall pohotovostní systém a inteligentní parkování nákladních aut. Komise již přijala Akční plán, který navrhuje množství cílených opatření. Cílem je vytvořit impuls potřebný k urychlení pronikání na trh vyspělých aplikací a služeb ITS v Evropě.

Konference umožnila setkání a diskuzi vysokých představitelů evropských institucí a představitelů z okruhu veřejných a soukromých stakeholderů komunity ITS. Úvodní řeč pronesla Violeta Bulc, Evropská komisařka pro dopravu, společně s představiteli litevského předsednictví v Radě EU a představiteli Evropského parlamentu. Všichni členové ITS komunity měli možnost sdílet své názory na různé druhy akcí a iniciativ v oblasti ITS.

31) Pracovní skupina síť ERRIN ke Smart specializaci

Dne 24. dubna se sešla pracovní skupina síť ERRIN zaměřená na Smart specializaci. Pracovní skupina probrala výstupy ze semináře Inteligentní využívání vzájemného hodnocení a nadnárodních politik vzdělávání pro S3 a následně region Östergötland prezentoval své zkušenosti se Smart Specializací. Většina členů pracovní skupiny brzy navštíví Brno v rámci setkání ke společnému projektu.

Sepsala dne 24. dubna Mgr. et Mgr. Eliška Buzková, zástupkyně Jihomoravského kraje při Evropské unii